

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์   กฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในธุรกิจ โฮมสเตย์
ชื่อผู้เขียน   นางสาวอรนุช วัชรสินธุ์
ชื่อปริญญา   นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา   2551

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์   ประธานกรรมการ
2. ดร. ภูมิ มูลศิลป์

ปัจจุบันอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย อีกทั้งยังมีบทบาทในการสร้างงานและกระจายรายได้ไปยัง ภูมิภาคต่างๆทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงมีการแข่งขันกันในธุรกิจการท่องเที่ยวค่อนข้าง สูงก่อให้เกิดรูปแบบการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆขึ้น หนึ่งในนั้นคือการท่องเที่ยวแบบ โฮมสเตย์ (Homestay)

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องกับ ธุรกิจโฮมสเตย์และกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชน รูปแบบการดำเนินธุรกิจ การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ ปัญหาผลกระทบจากการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ที่มีต่อ ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรมประเพณีและสิ่งแวดล้อมของชุมชน ตลอดจนปัญหาการ มีส่วนร่วมของชุมชนในการประกอบธุรกิจโฮมสเตย์ ปัญหาการกระจายรายได้จากการ ท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ไปสู่ชุมชน

จากการศึกษาพบว่า ธุรกิจโฮมสเตย์เป็นธุรกิจการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้อง เข้าไปในชุมชนและมีความใกล้ชิดชุมชนเป็นอย่างมาก จนก่อให้เกิดผลกระทบแก่ ชาวบ้านในชุมชนและอาจก่อให้เกิดปัญหาต่างๆขึ้นในชุมชนได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหา ด้านการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ ปัญหาการก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ปัญหา การตัดแปลงและอาจรุนแรงถึงขั้นทำลายวัฒนธรรมดั้งเดิมของชุมชน จึงมีความจำเป็น

ที่ต้องให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในธุรกิจนี้โดยตรง แต่กลับพบว่าชาวบ้านในชุมชนมีส่วนร่วมในธุรกิจนี้น้อยมาก ทำให้มีการกระจายรายได้จากธุรกิจนี้ไปสู่ชุมชนได้น้อยเช่นกัน ส่วนกฎหมายเกี่ยวกับโฮมสเตย์ที่มีอยู่ขณะนี้ไม่ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในธุรกิจนี้มากนัก ทั้ง ๆ ที่การประกอบการโฮมสเตย์เป็นโครงการที่ทำให้มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอีกหลายฉบับกำหนดให้ชุมชนท้องถิ่นต้องเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็นก่อนการดำเนินโครงการ ให้ชาวบ้านในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการรวมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและประเพณี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เห็นว่า ควรมีการบัญญัติกฎหมายขึ้นมาใหม่เพื่อรองรับการประกอบธุรกิจโฮมสเตย์โดยให้มีหลักการที่สำคัญคือ

1. รูปแบบและการจัดตั้งธุรกิจโฮมสเตย์ในชุมชน
2. การกำกับดูแลธุรกิจโฮมสเตย์
3. การดำเนินการและการบริหารจัดการ
4. การกระจายรายได้
5. การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณี

ทั้งนี้ควรนำหลักการจากประกาศสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว เรื่อง กำหนดมาตรฐานบริการท่องเที่ยวมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2548 ระเบียบสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวว่าด้วยการประเมินมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2548 และระเบียบสำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยวว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐานโฮมสเตย์ไทย พ.ศ. 2548 รวมทั้งกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์มาพิจารณาประกอบ

ABSTRACT

Thesis Title	The Law Relating to the Participation of Communities in the Homestay Business
Student's Name	Miss Oranuch Watcharasin
Degree Sought	Master of Laws
Academic Year	2008
Advisory Committee	
1. Assoc. Prof. Jutamas Nisararat	Chairperson
2. Dr. Poom Moolsilpa	

At present, the tourism industry plays an important role in Thailand's social and economic development. It also plays a role in creating jobs and both directly and indirectly distributing income to regional areas. Therefore, the tourism business is highly competitive. As a consequence, new forms of tourism have been emerging. One such new form is that of homestay tourism.

This thesis analyzed the law relating to the homestay business and the law relating to the participation of communities and the patterns of the homestay tourism business. Also treated is the law as it impinges upon the problems of the effects of homestay tourism on natural resources, culture, tradition, and the environment of the communities, as well as the problem of income from homestay tourism being distributed to the community at large.

Findings are as follows:

The homestay business is a tourism business whereby tourists have to go into the community and have close contact with community members. This has affects on local people and may lead to problems in the community such as damage to natural resources, pollution, and changes in or destruction of original cultures. Therefore, it is necessary to involve local people in a direct fashion in this business. However, local people in the community participate in this business at a minimum level. Therefore, there is legal regulation pertaining to the income derived from homestay tourism being distributed throughout the community.

Furthermore, existing law relating to homestays does not pay much attention to community participation in this business in spite of the affects of this business on natural resources, the environment, culture, and tradition. The Constitution and many other laws stipulate that members of local communities should participate in the preliminary step of listening to opinions prior to commencing a project. The intention of this stipulation is to ensure community members participate in the management and conservation of natural resources, the environment, culture, and tradition, all of which are important to homestay tourism.

In this light, then, the researcher has concluded that there should be a new law to accommodate the homestay business in a fuller fashion. Such a new law should be pertinent to the following important considerations:

1. The pattern and establishment of the homestay business in communities;

2. Supervision of the homestay business;
3. The operation and the management of homestay businesses;
4. Local income distribution as a consequence of the homestay business; and
5. The conservation of the environment, culture, and tradition in view of the influence of homestay tourism.

These consideration should be taken into account when announcements are made by the Office of Tourism Development on Stipulated Standards for Tourism Service in Reference to Standards for Homestays in Thailand, B.E. 2548 (C.E. 2005). In addition, these considerations should be reflected in the regulations of the Office of Tourism Development on the Assessment of Standards for Homestays in Thailand, B.E. 2548 (C.E. 2005), and the regulations of the Office of Tourism Development on the Use of Certificate of Standards for Homestays in Thailand, B.E. 2548 (C.E. 2005), as well as other laws relating to the homestay business.